

Türk Dili DERSİ
Yrd. Doç. Dr. Hilmiye Dönder Şahin

ANADILINDE EĞİTİM DÜŞÜNCESİNİN
GELİŞİMİ VE ÖNÜNDEKİ ENGELLER

(Feyza Hepaşingirler)

Türkçe "OFF" kitabından

Anadilinde eğitim düşüncesinin önündeki engellerin ne-
ler olabileceğini düşündüğümde aklıma bilimsel bir engel
gelmediği için bu metin, çıkarılabilecek engeller ne kadar
bilimsel o kadar bilimsel olacak. İkinci, "biz"i bir söy-
leni fazlasıyla benimsememin nedeni, suçlayıcı olmaktan
kaçınmak.

Bir de zorunlu bir başka açıklama:

Ben Türkçe ile doğrudan ilgili olduğum için anadili olarak
Türkçeyi ele aldım, hatta "anadili" ve "Türkçe" sözcüklerini
zaman zaman eşanlamlı olarak kullandım. Ancak hemen be-
lirtmeliyim ki Türkçe için istediğim hakları bütün anadilleri

Yoksa siz Ömer Şerifi aktör olarak mı bildiriniz?
Yanıldınız. O, Fezhiye'de berberlik yapıyor.

için istemekteyim. 15 kişi tarafından konuşuluyor da olsa bir dil anadiliyse korunmalı ve yaşatılmalı.

Şimdi...

Kimlerinin dediği gibi, Türkçe, bilin yapmaya yetmeyen, yani yetersiz bir dil olabilir mi? Buna az sonra değineceğim ama öncelikle şunu belirtmeliyim: Anadilde eğitim düşüncesinin gelişmesinin önündeki engeller Türkçeden kaynaklanmıyor. Yapısal olarak Türkçenin, eklemeli bir dil olması, yeni terim üretmede olsa olsa kolaylık sağlar. Zaten kullanmakta olduğunuz sözcüklerin köklerine yine bildiğiniz ve başka sözcükleri yaparken kullandığınız ekleri getirirseniz gereksinime duyduğunuz anlamı karşılayacak sözcüğü üretirsiniz. Sözcüğe anlamı, ekinden, kökünden çok, kullanımı sağlar. "Bilgisayar"ın bilgileri sayan bir alet, buzdolabının buzarın kondluğu bir dolap olduğunu düşümediğimiz gibi, yeni üretilcek karışıkları da aynı kolaylıkla benimseyebiliriz. Yalnızca dilisel açıdan bakıldığında. Böyle olmuysa işin içinde dilisel olmayan kimi nedenler var demektir. Bilgisayar ortamında yapılan

çalışmalarda Türkçeden binlerce değil, milyonlarca sözcük üretmenin olası olduğu görülmüştür. Öyleyse Türkçe bizi "kör kuyularda merdivensiz" bırakmıyor. Kendimizi o kuyulara atan yine biziz.

Türkçe bizim değil, bir başka ülkenin dili olsaydı, bilgisayara en uygun dil seçilirdi. Yalnızca okunuşu ve yazılışı arasındaki farkın azlığından dolayı değil. Bu söylediğim de elbette önemlidir; zamanla bir yarış halindeki bilgisayarda tek sese ulaşmak için iki-üç harfin yazılması ısrat ve zaman kaybı olarak kabul edilebilir. Ama ondan daha önemli olan şu: Türkçenin işleyişinin, bilgisayarın çalışma düzeninde olduğu gibi, bütünden parçaya gidiş biçiminde olması. "Bahçe kapısının önündeki çiçeğin yaprağı" sözüne bakın, bilgisayarın ana dal-dan ayrılan kollarını, onların kendi içlerinde, alt birime doğru yeniden ve daha küçük parçalara ayrıldığını göreceksiniz. Önce bahçe, sonra onun içinde daha küçük bir bölüm olan kapı, sonra kapının da bir alt bölümü, öntü, sonra oradaki çiçek, sonra yaprak...

Türkçenin kendisinden kaynaklanan bir sorun göremiyorum, derken bunları kastediyorum. Öyleyse, anadilinde eğitim düşüncesinin önündeki engeller neler olabilir, diye tekrar baktığımda aklıma şunlar geliyor:

Acaba nedir, nedir? İnammak zor, ama sadece bir buluşuk şingeri...

1. Aşğılık kompleksimiz:

Kendi malzememiz ve kendi emeğimizle ürettiğimiz malı satışa sunarken yabancı marka, yabancı ad, yabancı tabelayı yeğleme nedenimizle aynı olan bu neden, çocuklarımızın da kendilerine ait olmayan bir dille eğitildiklerinde İngiliz, Fransız, Amerikan olacakları esasına dayanır. Dükkanlarınıza koyduğumuz yabancı adlar, nasıl dükkândaki malın niteliğini değiştirmeyeze çocuklarınıza verdiğimiz İngilizce eğitim de onları İngiliz ya da Amerikalı yapmaz. Olsa olsa Amerikan hayranı, Amerikan takidi yapar. Hakikisi dünyaya kan kustururken takitlerini yetiştirmekle kendimizi hüner sahibi saymamalıyız. Özgüven eksikliğinden kaynaklanan bu sorunun ortadan kaldırılması için, başkalarına özenip duran, kendisi olmaktan nefret eden kişiler yetiştirmek yerine, hiçbir halkın ötekinden üstün ya da aşağı olmayacağı düşünceyiyle, kendisiyle barışık kuşaklar yetiştirmeliyiz, bunun da yolu eğitimin tümünün anadilinde yapılmasından geçer.

2. Yabancı dille eğitimin, insanın zihnini açıp kendi dilinde anladığında anlamayacağı konuları anlamasını sağlayacağına ilişkin batıl inancımız:

Yabancı dil, bu dil İngilizce bile olsa, insanın zihnini açmak gibi büyüü bir etkiye sahip değildir. Yabancı dilde eğitime tabi tutulanlar içinde, aptal olanlar yine aptal, akıllılar yine akıllı olmaya devam ederler. İngilizce eğitim, çocuklarımızı daha zeki, daha akıllı yapmaz. Okunmuş piriñ tanesi yutmak, yatırırlara çaput bağlamak bile, başarda, yerine göre, örneğin psikolojik bir etki yaratarak, daha çok iře yarayabilir. Yani, aklın ve zekânın yabancı dille parlatılma olasılığı yoktur. Bu, eğer yapılabilecekse ancak anadilinde yapılabilir. Yeni durumlarla uyum sağlama, nesneler ve kavramlar arasında ilişki

kurma, düşünme becerisi edinme, kazanılmış bilgiyi etkin biçimde kullanma, dilin kendi üstüne dönmediği, o nesne ve kavramlara rahatça ulaşılabildiği anadilinde yapılabilir. "Dilin kendi üstüne dönmesi," derken, anlamı bütün çağrışım boyutlarıyla algılamak yerine, sözcüğü doğru duyma ve doğru anlamaya çalışmayı, yani dilin ileişine geçmeyeyp dilde takılı kalmayı kastediyorum. Yabancı dille yapılmaya çalışılan eğitimde, dilin kendisinin, anlatılmaya çalışılan konunun önüne geçmesine engel olunamaz.

3. Ezberci eğitimden vazgeçemeyişimiz:

Ezberci eğitimi her fırsatta kötülediğimiz halde, başka türde bir eğitimi hem iyi bilmememiz, hem de ezberciliğe yatkınlığımız nedeniyle yabancı dille eğitimi ezberci şablonlara tam olarak yerleştirmeyi başarmış bulunuyoruz. Öğrenmeyi hemen daima ezberleme ile eşanlamlı sanmamız, İngilizce eğitimi savunmayı epeyce kolaylaştırmakta. İngilizce anlatılan bir derse belli konuların kalıp açıklamaları, belli soruların da değişmez yanırları zaten saptanmış durumdadır. Bunların ezberlenmesinin hafızlıktan tek farkı Kur'an'ın Arapça yazılmış olmasından ibarettir. Küresel dünyaya, en uygun dil olduğuna inanılan İngilizce, bizim de yeni bir hafız kuşağı yetiştirmemize çok uygun görünmektedir. Ders ve konu hangisi olursa olsun, gerekli yerleri ezberler, sorulduğunda da ezberinizi çatır çatır konuşturursanız, başarılı olunuz gitli. Zaten o derisi anlatan öğretmenin de çoğunlukla benzer bir şey yapmakta, ya ezberini konuşturmakta ya da sıkıştığı noktada Türkçeye başvurmaktadır. Sınıfta soru sorulmasını yasaklayan öğretmenler bile bulunduğunu duyuyoruz, ancak buna zaten çoğunlukla gerek kalmaz: Öğrenci, genellikle duyduğu İngilizceyi önce kafasında Türkçeye çevirecek, tam anladığından emin olamayarak anladığı şeyde aklına yat-

mayan yerler bulunup bulunmadığına bakacak, varsa eğer, onu önce Türkçe düşünecek, sonra İngilizceye çevirecek ve son olarak, belirgin İngilizce hataları yaparak arkadaşlarının önünde küçük düşmeyi göze alacak ve soracak. O bu hazırlıkları yapınca kadar konu ilerlemiş, hatta bitmiş bile olabilir. Söylemeye gerek yok; konu açıklamaları ile soruların yanıtlarının Kur'an ezberler gibi ezberlenmesi ve sorulduğunda aynen yazılması öğrenme değildir. Öğrencinin o konuyla ilgili İngilizce terimleri ezberlemesi de konuyu kavradığı, bütün boyutlarıyla anladığı anlamına gelmez. Anadilinde anladığında derinlemesine kavranacak bir konu bile yabancı dilde anlatıldığında sözcük düzeyinde algılanmayla kalır. Sözcüklerin anlamını çıkarıp ne denmeye çalışıldığını sökmek, konuyu anlamak değildir.

4. Yabancı dilde alınmış bir eğitimin öğrenciye, o dilin konuşulduğu ülkenin kapılarını açtığına inanmamız:

Görece doğru sayılabilecek bu olasılığa göre, dilini öğrettüğimiz ülke, dilini öğrenen genç kapılarını sonuna kadar açacaktır. Böyle bir şey yoktur. Yalnızca ülkenin dilini biliyor diye, kimse ne ABD'de ne de herhangi bir Avrupa ülkesinde alkışlarla karşılanmıyor. Avrupa ülkeleri çıkarabilecekleri her türlü zorluğu çıkarmaktan geri durmazken, ABD işin para yarınını garantiye alıyor. Verdiği bursu bile geri alacağına tam güvence sağlamadan, kimseyi üniversitenin kapısından içeri sokmuyor. Peki, böyle olmasa da çocuklarımız Avrupa ve Amerika'da başıacı ediliyor olsalar ne yapacağız? Yabancı dilde eğitim vermeye çalıştığımız bütün gençlerimizi ABD'ye, İngiltere'ye, Fransa'ya, Almanya'ya mı göndereceğiz? Biz gelişmiş ülkelerin insan tarlası mıyız? Boğazımızdan kesip okuttuğumuz çocuklarımız gidip oralarda büyük adam olsunlar, sonra da bizim televizyonlara çıkıp yarım yarım bir Türkçe-

le Türk olduklarını açıklasınlar mı istiyoruz? Avrupa'nın ve Amerika'nın kendilerine en uygun karpuzu seçebilecekleri tostan tarlası mı Türkiye?

Başka bir soru da şu: Oralara gönderdiğimiz çocuklar mutlu mu oluyorlar orada? Maddi konforları sağlansa bile duygusal birer Doğulu olarak onları orada sürekli bir yoksunluğa, sılla özlennne, dahası, her an karşılaşabilecekleri bir aşağılanmaya mahkum etmiyor muyuz?

Diyeceksiniz ki belki Tevilk Fikret'in dediği gibi, "Yüklen getir -ne varsa- biraz meskenet-fiken / Bir parça ruhu, benliği, idraki besleyen/ Esmar-ı bünye-hizini..." diye göndermişizdir ve o meyveleri toplayıp geri gelecektir gençlerimiz. Gelecekler midir? Fikret'in bu şiiri 1900'lü yılların başında yazdığını düşünürsek 100 yıldır gidenler döndüler mi, döndülse ne getirdiler? Gençliklerinin en güzel yıllarını geçirdikleri ülke her neresiye oradan, "Bizim oralar..." diye söz etmeyecekler midir döndüklerinde? Kendi ülkelerine, kendilerine yabancılaşmış olmayacaklar mıdır? Gözleri yine dışarda, yine oralarda kalmayacak mıdır?

Son soru da şu: Gençlerini satan bir ulus, var olmaya daha ne kadar devam eder? Göçe bütün gençlerini kapıtmış, yalnızca yaşlıların barındığı ve ecelini beklediği köyler gibi mi olsun Türkiye? Eğitebildiklerimizi göndereyim, eğitemediklerimizin suç oranları ile mi boğuşalım?

5. Yabancı bir kültürün, Batılı olması koşuluyla, kendi kültürümüzden üstün olduğuna inanmamız:

Türkiye'de ve Türk olarak doğmuş olmanın, daha doğuştan uğranılan büyük bir haksızlık olduğuna inanan kuşaklar yetiştiriyoruz. Bu gençler kendi kötü kaderlerini, bir yabancı dili öğrenerek kendilerini o dilin ülkesine atmakla yenebileceklerini sanıyorlar. Gidilen Batılı ülke neresi olursa olsun, ona

Yangın alarmı... Bir banka şubesinde. İngilizce bilenler kurtulsun yeter. İngilizce bilmeyen Türkler, kolay kolay yannmazlar zaten.

kültürel olarak sığınan kişiye kucak açmadığı gibi, her fırsatta kendi kültürünü dayatacak ve yüceltecektir. Bu dayatmaya direnebilmek için ne gibi donanımları var gençimizin? Kendi kültürüyle büyümüyor, kendi masallarını, ninnilerini dinlemiyor büyürken, kendi yazarlarını, şairlerini okumamış, çünkü eğitimini gördüğü yabancı dili geliştirisin diye hep o yabancı dille yazılmış kitaplar tutuşturulmuş eline. Onları öğrenmiş, ama çağdaş bir şairden tek bir şiir bile yok aklında, "Falanın öyküsü" deyip tanıyabileceği tek bir yeri yazar bilmiyor. Türkü, barda duyduklarından, sazi TRT halk müziği programlarında gördüklerinden ibaret sanıyor. Dede Efendi'nin nesli tükenmiş bakkal kuşağının son temsilcisi olduğunu soyleseniz inanacak, İtri'nin adını bile duymamış. Kendini ayakta tutacak, özgüven duymasını sağlayacak hiçbir şey kalmamış elinde. Kendi kültürünü hor görüp aşağılamış o zaman dek, elinde ne kalmış? Rakı ve şişkebab mı? O kadarını turistler de biliyor.

6. Uluslararası literatürü takip edebilmek için Türkenin yetersiz olduğunu, Batılı dillerden birini, öncelikle İngilizceyi bilmenin gerektiğine olan inancımız:

Bütün üniversite öğrencilerinin yurtdışında masur yapmak istediğini, bu fırsatı yakalayamazsa yurtdışında bir üniversitede akademik kariyer yapmaya can attığını sanıyoruz.

Akademik kariyer yapacak, okuduğu okulda öğretim üyesi olarak kalacak öğrenci sayısının önceki öğrencilere oranını bilmiyorum. Genelde üniversiteyi öğretim üyesi olmak için değil, meslek sahibi olmak için okur gençlerimiz ki doğrusu da zaten budur. Üniversite sayımız ne kadar artarsa artsın, bütün öğrencileri öğretim üyesi yapma şansımız yoktur. Peki, öğrencinin kaçta kaçdır kariyer yapmak isteyenler? Uluslararası literatürü günü güne takip etmek zorunda olanlar? Büyük olasılıkla binde birden bile azdır, ama biz böyle olduğunu kabul edelim. Şimdi soru şu: İçlerinden bir kişi akademik kariyer yapacak diye, kendi ülkesinde, kendi insanlarına hizmet edecek ve onlarla anadilinde iletişim kuracak 999 kişiye, literatür dilidir diye her şeyi, mesleğinde kullanacağı terimlere varıncaya kadar bütün bilgiyi İngilizce vermeye kalkmak akıl kâni midir?

Üniversitelerimizde, özellikle de devlet üniversitelerinde olanaklar o denli kısıtlıdır ki, değil bir yıllık hazırlık okumak, Amerikalı ana babadan doğmuş olmak bile insana uluslararası literatür takip etme olanağı vermez. Her öğrencinizin önüne bir bilgisayar koyamıyorsanız, hangi internet ortamından, hangi literatürden söz ediyorsunuz? Benim üniversitemde -ki bir teknik üniversitedir- hocalar noları girmeye başladıklarında her yarım saatte bir sistem çöker.

Herkes uluslararası literatürü takip etmeyecekse herkese bütün derslerini İngilizce anlatmaya kalkmanın anlamı nedir? Uçağa binmek istediğimizde pilotluk belgesi, vapura

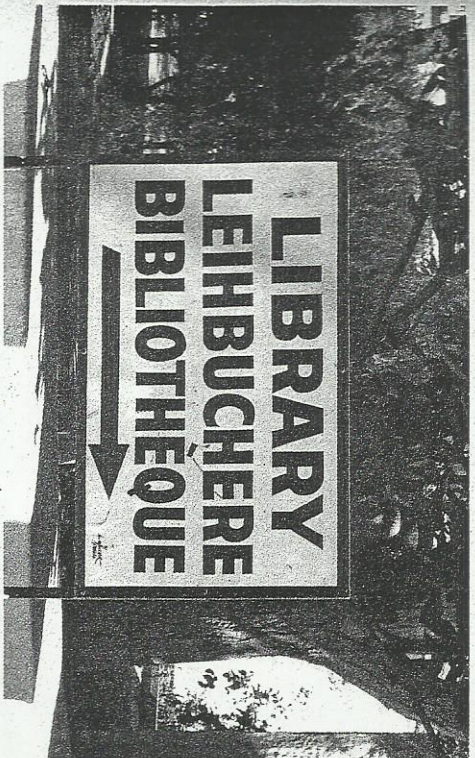
binmek istediğimizde kaptanlık diploması almamız gerekmiyor. Kim kaptan ya da pilot olmak istiyorsa o gösterir bu çabayı.

İngilizce öğreteceğim, diye öğrencinin yaşamından hazırlık sınıfı yılları çılmayı da söz konusu etmeliyiz burada? Bir ya da iki yıl ilköğretimden sonra, bir ya da iki yıl liseden sonra olmak üzere bir yıldan dört yıla kadar hazırlık sınıfı okunabiliyor bu ülkede. Bir üniversite öğrenim süresi kadar zaman İngilizce öğrenmeye harcadıkları halde bu dili tam olarak öğrenememiş öğrencilerim oldu. Tam dört yıl hazırlık okudular, ama İngilizceden kendilerini yine de çok yeterli hissetmiyorlar. Diyelim ki onlar kafasız. Bizim çocuğumuz çok kafalı ve bir yılda söktü İngilizceyi. Dikkat! Doğduğundan beri öğrendiği anadiliyle anlatıldığında güçlükle kavrayacağı konuları, o bir yılda öğrendiği İngilizceyle anlatıldığında daha iyi kavrayacağımı düşünüyorum. Bunu mu düşünüyoruz gerçekten?

Çoğuna, İngilizce kendi seçtikleri alanda hiçbir şey kazanılmayacak. Ayrıca yabancı dil öğrenmekten değil, dersleri yabancı dilde görmekten söz ediyoruz burada. Yabancı dil öğrenmenin biricik yolu, o dilde eğitim-öğretim görmek değildir. Hatta hiç değildir. Fizikle matematikle değil, öyküyle şirle öğretilir yabancı dil.

Kaldı ki matematik eğitimi de alsalar, kemana da çalsalar, İngilizceye zorla ayrılan bu yıl ya da yıllar, onları kendi alanlarından koparıyor, severek seçmiş olsalar bile, alanlarından uzaklaşmalarına yol açıyor.

Yalnız hazırlık sınıflarında değil, bütün bir öğretim sürecinde yabancı dille eğitim görmeyen ülke ekonomisine verdiği zararı, yurtdışından getirilen kitaplara, öğretmenlere ödenen milyon dolarları söz konusu bile etmiyorum.

Türkiye’de, Türkçe kitapların bulunduğu bir kütüphaneyi gösteriyor. İngilizce, Almanca ve Fransızca olarak. Türkçe mi, o da ne?

7. Bağımsızlık düşüncesinin yerini, “ABD’nin iyi bir sömürgesi olmamanı, bağımsızlıktan iyi” olduğu görüşüne bırakmış olması:

Arka arkaya yaşanan ekonomik bunalımlar, demokrasinin sık sık kesintiye uğraması, insan haklarında gösterilen duyarlılıklar, insanların bağımsızlığın pek de “matah” bir şey olmadığı düşüncesine getirip dayattı. Eskiden duyduğumuzda tüylerimizi ürperten sözleri şimdi çarşıda pazarda, vapurda dolmuşta, gencecik insanların ağzından dökülürken duyabiliyorsunuz. Bu demektir ki bağımsızlık kavramını benimsetemediğimiz gibi, Ulusal Kurtuluş Savaşı’nı da anlatamamışız çocuklarınıza. Devrim tarihi dersinin adını değiştirip “inkılap tarihi” yapmamızın pek bir etkisi olmamış. Amerika’nın “Kuzey-Güney Savaşları” kadar bile bilmiyor öğrenciler Kurtuluş Savaşı’nı. Çünkü Kuzey-Güney Savaşı ile ilgili sayısız Hollywood filmi izlediler, Kurtuluş Savaşı ile ilgili ise belki, yalnızca TRT’nin “Kurtuluş” dizisini.

8. Türkçenin bilim yapmada yetersiz kaldığı görüşü:

İkinci Dünya Savaşı'nda Hitler Almanya'sından kaçıp ülkeye sığınan bilim adamları bizim üniversitemizde ders vereceklerinde, "Ben Almanca bilim yaparım. Bilim dediğin de zaten ilkel bir dil olan Türkçe ile yapılmaz. Derslerimi dinlemek isteyenler, en kısa zamanda Almanca öğrensinler." demişlerdir. Ya ne demişlerdir? "Ben bu çocuklara tıbbi, ekono-mi, fizik anlatacakсам en rahat anlayacakları kendi dillerinde anlatmalıyım." demişler ve Türkçe öğrenmişler, bütün derslerini Türkçe anlatırlar gibi, kitaplarını da Türkçe yazmışlardır. Neden? Kime yararlı olmak istiyorsanız onun dilinde yazarsınız da ondan. Bu hocaların vaktiyle çalıştığı üniversitelerde bugün de bu kitaplar vazgeçilmez birer kaynaktır.

Bir dil Allah tarafından bilim dili, kültür dili, felsefe dili olmaz. Bir dille bilim yaparsanız o dil bilim dili, felsefe yaparsanız felsefe dili olur. Kendi diliniz bilim dili olabilecek biçimde geliştirmemişseniz başka bir ülkenin diliyle bilim yapar, biliminizi de beyninizi de o ülkenin kullanımına sunmuş olursunuz.

Bilimi, ürettiği dilde anlamaya çalışınlarını söyleyerek üniversitemizin hemen hemen tümünün İngilizce eğitime geçmesini savunulara sorulması gereken şudur: "Kendisine ait olmayan bir dille anlamaya, kavramaya çalışma aşamasından o dilde düşünme aşamasına bir türlü geçmeyen bir beynin, bilime katkı sağlaması, sözgelimi bilimsel buluşlar yapması mümkün mü?" Kısır döngü haline getirilmiş bir konu karşındayız. Bilimi, ürettiği dilde kavramak istediğiniz için anadilinizden uzaklaşıyorsunuz, anadilinizden uzaklaştığınız için düşünmeyi bütün boyutlarıyla geliştirip bilim yapamıyorsunuz.

Oysa, anadilinizde bilim yapmaya başlasanız hem daha iyi düşünebildiğiniz için pek çok bilimsel buluşa imza atabileceksiniz.

siniz, hem de Türkçenin gereksindiği pek çok terimi bularak, Türkçeyi bilim dili haline getireceksiniz. Çünkü Türkçenin bilim dili olmadığımı söyleyenler, Batılı terimlerin Türkçeye karıştıranmadığından yakınıyorlar en çok. Bilimde kullanmadığınız dil, Nasrettin Hoca'nın kazamı değil ki durduğu yerde bilimsel terim üretsin.

9. Kariyer yapmanın yabancı dille bağlı duruma getirilmesi: Türkiye'de artık Türkçe doktora tezi yazılmadığını biliyor musunuz? Üniversitemizin çoğu zaten yabancı dilde eğitim yaptığı için tezlerin de o yabancı dilde yazılmasını zorunlu kılıyor ama işin ilginç yanı, bölüm, yabancı dilde yazılmayı zorunlu kılmasa bile doktor aday, kendisine yurtdışı kapılarını da açabilsin diye tezini İngilizce yazmakta ısrar ediyor.

Türkiye'de yayımlanan hakemli dergilerde bilimsel yazılarının yayımlanması kariyerinize pek büyük bir katkı sağlamıyor. Akademik kariyer sahibi olmanızın koşulu, yurtdışındaki bir dergide en az üç bilimsel makale yayımlanmış olmak. Yurtdışında yayımlanan bilimsel dergilere yabancı dilde makale yazmanın ne sakıncası olabilir, diye düşünebilirsiniz. Beynimsel üretiminizi başkalarına, üstelik kendi dillerinde sunmuş oluyorsunuz. Kendi ülkenizin, kendi insanınızın bu bilimsel çalışmanızdan yararlanabilmesi için, aslında Türkçe düşünülmesi olan o yazıyı birinin çıkıp Türkçeye çevirmesi gerek. Asıl beyin göçü bu! Çünkü şimdiye kadar "beyin göçü" diye bildiğimiz şeyden çok daha ucuz. Yabancı dildeki makalenizin yayımlandığı ülke, hiçbir işine yaramayacak olan beyninizi kendi ülkesinde yedirip içirmek, barındırmak gibi kullandıkları hiçbirine kalamadan, beynimsel üretiminizin tamamına el koymuş oluyor. Sizin isteğinizle, üstüne para verip basırdığınız bilimsel makalenizle.

İngilizce desenez değıl, Türkçe hiç değıl. Peki, bu lokantamın adı nece?

Akademik kariyer yapmak isteyen, kim olursa olsun ve alandaki bilgi ve becerisi ne olursa olsun yabancı dil bilmek zorunda. Neden?

10. Globalleşen dünyamızda artık tek dile doğru gidildiğı inancı:

Çeviri yapılırsa terim bakımından da zenginleşecek olan dilinizi gündelik kullanımla sınırlandırırken kendinizi de o dili doğuştan bilen, o dilin asıl sahiplerine göre ikinci sınıf olmaya ve hep öyle kalmaya mahkum etmiş oluyorsunuz.

Aslanan nedir? İçeriğini önemsemeden birtakım şeyleri söyleyebilecek duruma gelmek mi, anlatılacak görüşlere, düşüncelere, buluşlara sahip olmak mı? Anlatılacak bir şeyiniz varsa anlatmanın yolunu mutlaka bulursunuz. Yoksa? Ne anlatacaksınız? Yabancı dil bilmek tek başına yetmediğı gibi, anadiliyle değıl yabancı dille düşünmeye çalışmaktan körlenen beyinle anlatılmaya değır bir şeyler bulmak pek de kolay değıldir.

*Türkçe bilseydim ben aydaydım size
Sırları kim Tanrı'dan değıti bize
Bildüreydim söz ile bildüğümi
Bildüreydim ben size bildüğümi*

Bu sözler, Mevlana'nın oğlu, 1227 Larende (Karaman) doğumlu, Sultan Velud'e ait. 13. yüzyılda söylenmiş olmasına karşın ek bir açıklama gerektirmeyecek kadar Türkçe. Oysa Sultan Velud, bu Türkçeyi yeterli saymıyor ki kendisine ulaşan Tanrı sırlarını bize bu dille bildiremeyeceğini söylüyor. Bu kadar arı duru bir Türkçeye sahip olduğuna halde, tıpkı babası Mevlana'nın, Mesnevi dahil bütün eserlerini Farsça yazması gibi, o da bütün eserlerini dönemin makbul dili Farsça